

412

NOVE NOVICE

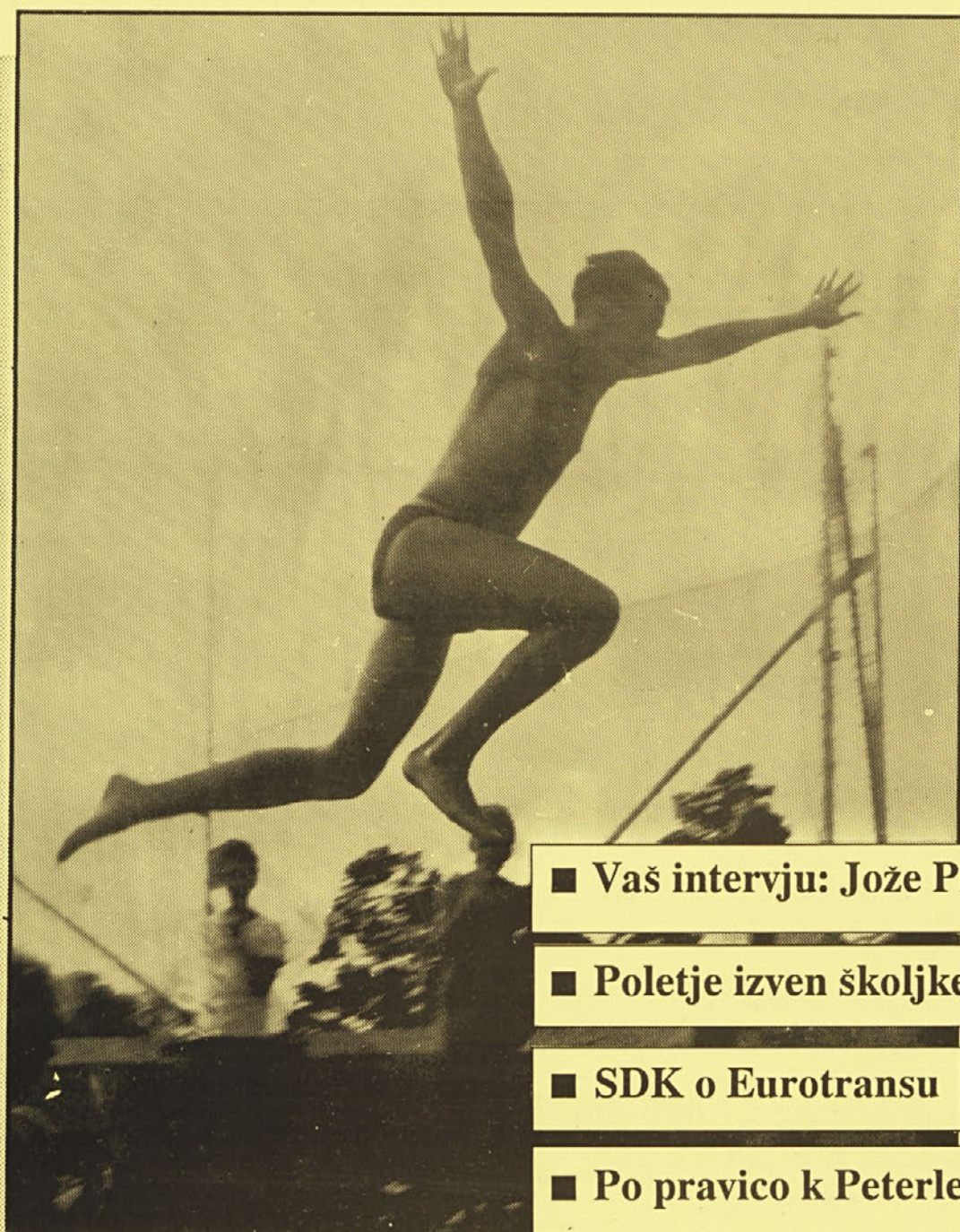
IZ RIBNIŠKO - KOČEVSKEGA KONCA

julij 1991

cena 15 din

št. 6

poština plačana pri pošti 61310 Ribnica

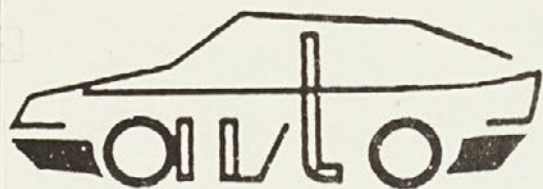

■ Vaš intervju: Jože Primc

■ Poletje izven školjke

■ SDK o Eurotransu

■ Po pravico k Peterletu

bum d.o.o.

Šalka vas 4, 61330 Kočevje, tel.: (061) 851 - 967; fax: (061) 855 - 052

ZA NAMI JE ENO LETO USPEŠNEGA DELA IN PRODAJE VOZIL OPEL IN CRVENA ZASTAVA.

NAJNOVEJŠA PONUDBA:

- ☒ ŠKODA FAVORIT 135 L Z MOTORJEM, TESTIRANIM V PORSHEJU
- ☒ NOVA, LEPSA OBLIKA
- ☒ CENEJŠA
- ☒ UGODNO POSOJLO NA DVE ALI TRI LETA S 40 % POLOGOM IN PREVZEMOM VOZILA TAKOJ.

PRIDITE IN SE O NAŠI PONUDBI PREPRIČAJTE SAMI.

Trgovsko
podjetje
d.o.o.

Šeškova 32, Ribnica
tel.: 863 - 367
fax: 51 - 006

Ugodna prodaja

- ☒ viskozne srajce
- ☒ kopalke, bermuda hlače
- ☒ letne majice
(mornariške ...)
- ☒ otroški kompleti
- ☒ "pajkice"
- ☒ kavbojke Diesel

Pri nakupu nad 1.000 din
možnost plačila na dva
čeka !

V C K
VIDEO CENTER
KOČEVJE
Tatjana Špiletič, Šeškova 13
Tel.: (061) 852 - 192

STRMA JE POT, ČE HOČEŠ DOSEČI VRH !
Vrhunsko v videoteki v veleblagovnici NAMA :

- ☒ največje število originalnih kaset z odkupljenimi avtorskimi pravicami
- ☒ kvalitetno snemanje z videokamero po naročilu
- ☒ presnemavanje kaset,
- ☒ izposoja video playerjev,
- ☒ popusti za člane.

POZOR !

Ugoden nakup rabljenih posnetih videokaset.

Del.čas : vsak dan od 9h - 11h in 14h do 19h,
v soboto od 8h do 13h

Tone ŠPILETIČ
YU-61330 KOČEVJE, Šeškova 13
tel: 061/852 192

OPOZORITE NASE !

Objavite svoje reklamno sporočilo na tekočem
svetlobnem panoju na veleblagovnici
NAMA

Obrtniki, trgovci, gostinci, nova podjetja ...
poiščite nas !

Smo prijazni in vsakomur dostopni !

V miru za mir

Čeprav smo na višku poletne sezone, na našem koncu ni tiste praznine, kot smo jo bili vajeni pretekla leta. Prej nasprotno. Bližnje mlake in kopaljšča so polna mladih, ki jim starši letos iz varnostnih razlogov ali finančne suše ne morejo omogočiti počitnic na obali. Ob njihovi vsesplošni zaskrbljenosti, kakšne bodo ta mesec plače (če sploh bodo), je na prvem mestu še vedno strah pred nasiljem, vojno. Da je želja po miru v času, ko so spomini na vojno še sveži, premirje brez garancij in krvava obračunavanja nedaleč stran še vedno edina oblika dialoga velika, je pokazala tudi nedeljska akcija NOVIH NOVIC. V dobri uri smo po eževnih ribniških ulicah zbrali 150 podpisov pod enostavnim geslom: ZA MIR. Kadarkoli in kjerkoli si ga vsak zase intimno želi in predstavlja. MIR je konec koncev MIR, enak za vse in nedeljiv.

Vsak podpis za mir, objavljen na zadnji strani te številke je zanj dodatna garancija. Tudi vaš, zato pridajte še svojega.

Vaša urednica

Naslovna stran

Mladost je norost, čez vodo skače, kjer je most. Tako pregovor in tako bi se dalo povzeti tudi sporočilo z naslovne fotografije. Ker pa je iz malo večje oddaljenosti lepo videti, da mosta ni, je skok čez vodo kvečjemu tvegan, ni pa nor. Do nasprotnega brega pa je ponavadi potrebnih še dodatnih nekaj zamahov po vodi ... Nekaj simbolike za današnjo rabo pa smo tokrat v objektiv, roko na srce, le uspeli ujeti.

Vsebina

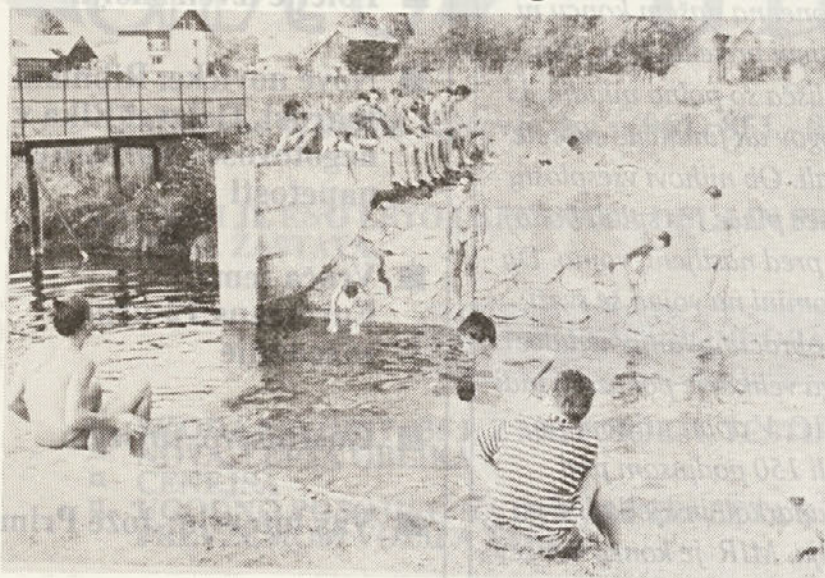
- Poletje izven školjke
- Nove novice: Ribniški Ikarusi, Delavci Rika v negotovosti, Sprostitev napetosti
- Vroč tema: Eurotrans:12-urno zasedanje
- Gostinstvo, turizem
- Vaš intervju: Jože Primec
- Kultura: Gallus, Dan D za knjižnico, Knjiga iz Argentine
- Dobro je vedeti
- Poslovna stran
- Zasebna teniška ponudba Kočevja in Ribnice
- Za razvedrilo
- Podpisi za mir

NOVE NOVICE

NOVE NOVICE izdaja Dravinja Z&Š, Slovenske Konjice, Titov trg 3. Na podlagi 6. točke prvega odstavka 38. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 43-544/83) je časopis oproščen temeljnega prometnega davka. Glavna in odgovorna urednica: Darja H. Debeljak. Novinar: Stane Hafnar. Lektorica: Milena Volavšek. Tisk: Marija Jurak, Zreče. Letna naročnina 360 din, polletna 180 din. Naslov uredništva: Kolodvorska 1, Ribnica, tel. 861-765 od 8.00 - 11.00, ostalo 861-704.

Poletje izven školjke

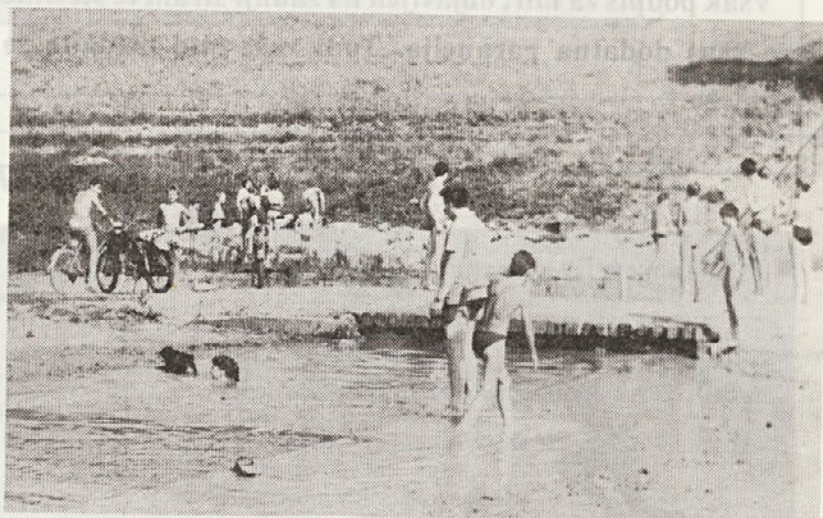

Pri bazenčku

Razbremenilni kanal Bistrice tik pred Ribnico je bilo potrebno le še dodatno zaježiti s skalami in nastali bazen je dovolj globok, da prenese brez posledic tudi skoke iz precejšnje višine. Za kakšne plavalne podvige seveda ni prostora, za ohladitev pa je bazenček več kot primeren. Betonske škarpe pa pridejo prav tudi za posedanje in poležavanje na ribniškem soncu.

Zalužje

Kljub temu da je zadrževalniku v Prigorici mogoče očitati kup pomanjkljivosti, pa je v poletni vročini za tamkajšnjo mladino in dolenjevaščansko mladino prav koristna naprava. Omogoča skakanje v vodo in celo plavanje do sotočja Bistrice in Sajevca- le blatno dno precej skali vodo.

Jezero

O velikih in majhnih ambicijah z rudniškim jezerom in okolico se bomo na stranh teh NOVIH NOVIC še razpisali, za večino otrok in tudi odraslih pa prav dobro služi svojemu namenu prav tak, kot je. Ne preveč topel in ne premrzel, ne preveč umazan in ne prevelik ter ne premajhen. Ob njem je dovolj prostora za kopalce, vendar se je zaradi boljšega "feelinga" prijetneje nagnesti na kup.

Damjan Florjanič, 15 let, srednješolec iz Ribnice

V glavnem se hladim v Bistrici, pri "bazečku". Voda je tukaj kar v rdu, tudi za dobre plavalce. Morje je zame letos predaleč (predrago je tam). V Ribnici se v poletnem času nič ne dogaja, mladi pa bi se radi zabavali. Rad zaidem v disko v hotelu Pugled-u v Kočevju. Sicer pa se zanimam za glasbo, šport...

Emir Kantarevič, 15 let, dijak iz Kočevja

Na kopališču sem pogosto. Na Jezeru je voda kar solidna. Zvečer obiskujem disko Pugled, doma pa sam treniram electric buggie, ker med počitnicami nimamo plesnih vaj. Igram tudi bobne pri ansamblu, ki pa zaenkrat še nima imena. Na morje letos ne bom šel.

Gordan Zobec, 18 let, zaposlen iz Dolenje vasi

Kopam se v Zalužju. Voda je dobra. Na morje letos ne grem v teh razmerah. Za zabavo je pri nas kar dobro poskrbljeno, zvečer se mladina zbira v gasilskem domu. Tudi športne prireditve organiziramo. Sicer pa imam za zabavo bolj malo časa, saj sem zaposlen na Riku, doma pa imamo kmetijo, tako da dela nikoli ne zmanjka.

Daliborka Stanič, 16 let, srednješolka iz Želenj

Občasno grem k Jezeru, kjer se dobimo s prijatelji. V vodo ne grem, ker se mi ne zdi čista. Večinoma sem doma, spim, lenarim in berem knjige. Zvečer grem včasih v disko ali pa na sprehod.

Melita Sever, 15 let, končala osmi razred, Ribnica

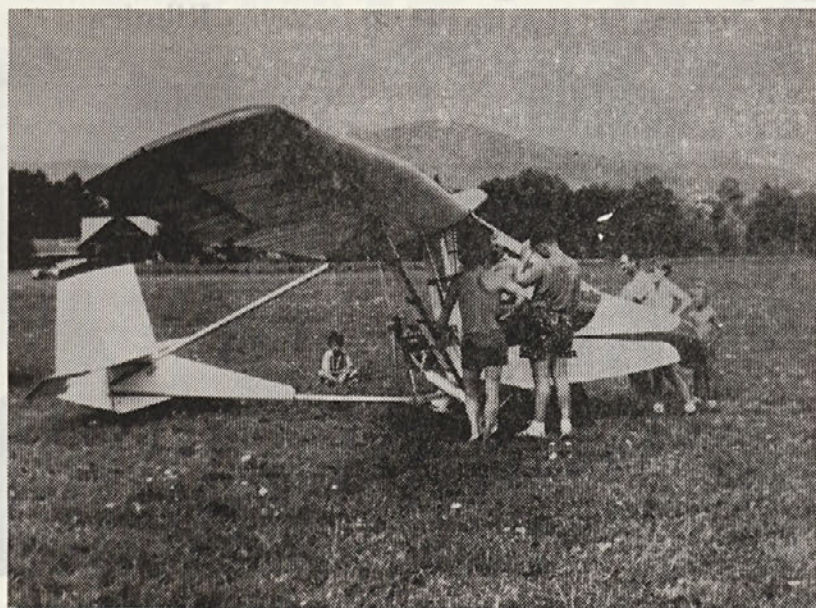
Na morje bom šla v začetku avgusta s starši. Komaj že čakam, saj je v Ribnici en sam dolgčas. Za mlade ni nič poskrbljeno, pa tudi do počitniškega dela se težko pride. Pa tako rada bi kaj koristnega počela! Sicer pa rada plavam in igram tenis, zelo rada se smejem, poslušam dobro glasbo ...

Gregor Memendič in Nina Briški, 16 let, srednješolca iz Kočevja

Tukaj smo vsak dan od jutra do večera. S prijatelji smo nerazdružljivi. Za spremembo gremo včasih tudi na Kolpo. Dopoldne igramo večkrat tudi tenis. Zvečer se dobivamo v Gaju, ob petkih pa v disko.

Gorenjske njive

Ribniški Ikarusi

V vročem julijskem popoldnevu smo na gorenjskih njivah v Ribnici naleteli na g. Jožeta Prijatelja iz Vinc, ki je s svojim ultra lahkim avionom opravljal poskusne lete. Ker marsikateri Ribničan z zavistjo, pomešano s sanjsko željo človeka po letenju, zre v nebo in opazuje prelete nam že znanega neznanca, smo se z njim za NOVE NOVICE pogovarjali o nastanku UL aviona, o prvih korakih...

G. Prijatelj Jože je UL (utra lahki) avion delal tri leta. Ker je bilo takrat težko priti do delov, je propeler naredil kar sam. Motor si je sposodil od trabanta (126 konj), v celoti pa je narejen iz aluminijastih cevi, veznih-plošč, darkon platna (to je termokrčljivo platno-da ga napne, si pomaga kar z likalnikom). G. Prijatelj ima za seboj že 115 ur letenja. Tik preden smo se pogovarjali z njim, je priletel iz Pivke. Iznajdljivi amater nam je še povedal, da je z njim preletel trikotnik Trebnje-Grosuplje- Ribnica.

Pa še to: UL avion lahko leti 2 uri brez postanka (toliko goriva drži), razvije pa hitrost do 70 km/h.

Poleg UL aviona g. Prijatelja posredujejo člani AERO KLUBA Ribnica še 4 zmaje. Lastniki le-teh so: Dečman Samo iz Bukovice, Oblak iz Sodražice, Pozar Peter iz Kočevja in Gregorčanec Robert iz Kočevja.

V imenu NOVIH NOVIC jim zaželimo še mnogo varnih preletov.

Ribnica

Riko delavci v negotovosti

Nekajmesečna napovedovanja, da se delavcem Rika ne obeta rožnata prihodnost, se na strah in žalost mnogih prizadetih približujejo svoji uresničitvi. Zaenkrat se še ne ve, kdo vse bo na listi čakajočih na delo. Eden vidnih znakov resnosti Rikovih težav je že ta, da so v času junijskih plač izplačali le regres v višini 4000,00 din.

Vodje oddelkov naj bi baje dobili nehvaležno nalogo sestaviti spiske odvečnih delavcev. V tako majhnem kraju, kjer vsak pozna vsakogar, to ni enostavno, še manj pa hvaležno delo. Kako se bo stvar na koncu iztekla, ne ve nihče zanesljivo, vsekakor pa bi večji pretresi na Riku pomenili tudi hudo preizkušnjo za celo občino.

Kočevje

Beseda o denarju (brez njega)

Povprečni OD za obdobje januar-april 1991 v Kočevju znaša v gospodarstvu 6.429,00 din, v negospodarstvu pa 8.261,00 din. Podobno razmerje je tudi v republiki - povprečni OD za obdobje januar-april 1991 je v gospodarstvu 7.335,00 din, v negospodarstvu pa 9.476,00 din.

Pa še podatki o brezposelnosti v kočevski občini. Do konca maja 1991 je bilo pri Zavodu za zaposlovanje v Kočevju prijavljenih 1039 iskalcev zaposlitve, od tega 406 žensk. Iskalcev prve zaposlitve je bilo 126, od tega 86 žensk. Iskalcev zaposlitve starih do 26 let je skupaj 400, od tega 203 žensk. Iskalcev zaposlitve iz podjetij, ki so v stečaju, je skupaj 482, od tega 139 žensk.

Ribnica

Sprostitev napetosti ...

Da Ribnica ni zadnja vas v Evropi, se je pokazalo 25.5.91, ko jo je obiskala četverica opazovalcev EVROPSKE SKUPNOSTI. Najprej so obiskali ribniško kasarno, potem pa so se po neuradnih virih na policiji dogovorili za 5 točk, ki so ugodne za eno in drugo stran. Po uspešnih dogovorih na občini so svoj obisk zaključili s kosilom pri Pildarju. Ker je četverica izrazila željo po čim manjši publiciteti, smo za spomin na ta zgodovinski dogodek s privoljenjem francoskega voznika slikali le njihovo vozilo.

Eurotrans - 12 urno zasedanje delavskega sveta

Ko se je novokonstituirani delavski svet Eurotranska sešel na svoji prvi seji 19. julija dopoldne, najbrž nihče ni pričakoval, da bo trajal do 8. ure zvečer in čez. Če merimo globino krize tera ribniškega prevozniškega podjetje zgolj po dolžini sej njenega upravnega telesa, potem ji je res težko priti do dna.

Ponarejen zapisnik in lažni podatki.

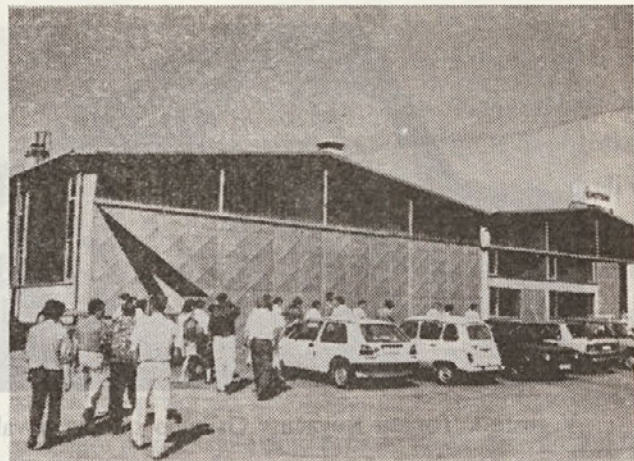
Že ko so se prebijali skozi zapisnik zadnje seje DS v stari sestavi, so ugotovili, da ni v njem nikjer omenjena na seji izražena nezaupnica Mateji Železnik in Antoniji Košir. Kako bi le bila, če pa je zapisnik spisala in podpisala prvoimenošana, ne da bi bila na seji sploh prisotna. Stari člani DS so svoja mnenja in izjave o tem zapisniku spisali kar med sejo naslednjega, da se bo takoj razčistilo, kaj je kdo v preteklosti izjavljal. To je bilo še posebej pomembno zato, ker je se na zadnji seji DS v stari sestavi sprejemal periodičen obračun, v katerem je bil prikaz 10 milijonski bruto dobiček, kar je prav lepa štopnica uvajanja najemnih pogodb za tovornjake (rabokup), ki so bile članom DS v najlepši luči prikazane na isti seji. Letošnja revizija SDK je tako prirčene dobičke postavila na laž in ugotavljala celo izgubo, z rabokupom pa se je namesto obljubljenega dotoka kapitala povečala samo brezposelnost.

Suspenzi in imenovanja

Takšni in podobni postopki so navedli člani DS, da zaradi grobih kršitev prevec delavcev, zlorabe položajev, povzročanja materialne škode in škode ugledu podjetja ter zaradi nevarnosti negativnega vpliva na podjetje, izrečejo suspenz direktorju Dušanu Čuku, vodji finančnega sektorja Košir Antoniji ter vodji kadrovske službe Mateji Železnik. Za v.d. direktorja so imenovali Zlatka Zaletela, na mesto v.d. kadrovske vodje Anico Cvitkovič, za v.d. vodjo računovodsko-finančnega sektorja pa Angelco Lovšin. Tako so razrešili že kar nekaj časa trajajočo kadrovsko krizo, saj se večina suspendiranih že dalj časa ni prikazala v podjetju. Tej točki dnevnega reda sta prisostvovala tudi pravobranilec samoupravljanja Franc Lapajne in predsednik ribniškega IS Janez Henigman, ki sta se zavzeli za razveljavitev tistih pogodb, zaradi katerih prihajaj do oškodovanja družbene lastnine.

SDK ugotovila nepravilnosti

Na seji je podala poročilo zapisnika Službe družbenega knjigovodstva g. Zavolovškova, ki je prišla delat revizijo na Eurotrans že v začetku marca. Povedala je, da je imela velike težave pri pridobivanju dokumentov, slabe izkušnje s tem podjetjem pa je imela že njena kolegica pri reviziji 1987 leta. Že takrat je ugotovila kup nepravilnosti, zaradi katerih pa kasneje ni nihče odgovarjal. Pri letošnji reviziji pa posebno bodo v oči naslednje nepravilnosti:

- izkazovanje prenizke revalorizacije amortizacije, kajžene prihodkov iz leta 1991 v leto 1990, storniranje računov brez dokumentirane podlage, kar vse je prirčilo periodične obračune v lanskem letu

- potni stroški in dnevnice so bile vznikoma v tujini izplačevali prepozno

- na blagajni je pravna oseba sprejemala kot plačilo za prodana osnovna sredstva tujo valuto (DEM) in z njo poravnala svoje obveznosti, kar je v nasprotju z zakonom o deviznem poslovanju

- gotovine, prejete v blagajno, se ni odvijalo na svoj žiro račun, da bi se z njo lahko poravnalo obveznosti, ki se jih v času blokiranega žiro računa ne bi moglo

- delavcu kotrole so bili med pregledom dostavljeni izvlečki iz zapisnikov sej delavskih svetov, ki jih sploh ni bilo

- z letnim obračunom je Eurotrans prikazal več kot 12 milijonov bruto dobička, s kontrolo pa je bilo ugotovljene več kot 74 milijonov izgube.

Burno o štipendijah, službenih vozilih, nepravilnih računih

Večina članov DS sploh ni vedela, da imajo v svojem podjetju štipendiste. To niti ni čudno, saj so bili na spisku štipendistov le otroci vodilnih ljudi in nekaterih vplivnih zunanjih sodelavcev. Štipendije so ob dejstvu, da delavci neredno dobivajo plače, seveda ukinili. Preveriti bo še potrebno, kam je izginila "literatura", ki so jo v Eurotransu dobili iz Švice in račun tudi plačali. Neplačane naročilnice, ki so jih vodilni uporabljali za gostinske usluge, naj bi poravnali podpisniki kar sami. Službena vozila, ki so se doslej koristila tudi zunaj delovnega časa in za različne namene, pa naj bi poslej ostala pod strogo kontolo v podjetju. Na eni naslednjih sej delavskega sveta pa bodo po poročilu SDK obširneje razpravljali o rabokupnih pogodbah skupaj s problematiko dveh vznikov, ki sta odšla s podjetja k rabokupcem in pri njih izgubila delovno mesto. NOVE NOVICE bodo Eurotrans spremljale še naprej - v dobrem in v hudem.

V gosteh pri Tonetu Kovaču v Osilnici

V goste k Tonetu Kovaču v Osilnico smo se povabili iskreno povedano, z namenom, da mu ponudimo svoje propagandne usluge pri pridobivanju domačih gostov. Kljub optimističnemu prikazovanju njegovega gostišča in turistične ponudbe po TV dnevniku pa je gostitelj ves resigniran ugotavljal, da mu letošnje sezone ne morejo več rešiti niti domači gostje. Z leti se je pač prilagodil željam in potrebam tujih turistov, ki ostanejo pri njem in v Osilnici dlje časa in ne le za dan ali dva, kot je navada pri obiskovalcih predvsem iz Kočevja ali Ribnice. Sicer pa - pojdemo po vrsti.

Katastrofa danes

Vojna je pri njem zatekla šesto skupino Holandcev od letošnjega maja, ki se je 30. junija evakuirala z avtobusi v Rabac, od tam pa s hidroglicerjem v Benetke. Za njimi ni bilo več gostov praktično do srede julija, šele po prispevku po televiziji pa so se začeli oglašati za rezervacije bodoči gostje iz Gorice, Ljubljane in drugih mest. Lani je bilo v sezoni od maja do septembra registriranih pri Kovačevih 4000 nočitev, zato nam ni bilo težko izračunati, kakšno izgubo pomeni njihov izpad, ne samo zanje, pač ča tudi za vso Osilnico. Gostje so puščali denar tudi v trgovinah, kupovali mleko, jajca, najemali kolesa in sobe ipd. Gospodar se je nadejal več gostov morda v avgustu, ko so pri nas še počitnice, september pa pomeni že konec sezone. Ob velikih stroških se bo zato le težko pretolči čez dolgo in popolnoma mrtvo zimsko sezono. Kako so v Kolpski dolini odvisni predvsem od zunanjih gostov, nam je gostitelj ponazoril s podatkom, da pride na 12 lokalov 500 domačinov, v Ljubljani pa morda en lokal na 5000 prebivalcev.

Pogled nazaj

Ko je Tone Kovač v pogovoru napravili križ čez sedanost, smo zašli po uteho v malo bolj idilično preteklost. Gostilna se prenaša iz roda v rod že četrto generacijo, Tone pa jo z ženo vodi že 17 let. Zadnjih šest let so pri Kovačevih razširili penzijsko ponudbo z organiziranimi izleti na Risnjak in Zeleni vir, prav tako pa z jahanjem, lokostrelstvom, raftingom, tenisom, vožnjo z gorskimi kolesi, vandranjem po Kolpi s kanujem in piknikom. Potrebno je vsaj osem dni, da bi gost vsaj poiskoval vsakega po malo. "Nisem se zgedoval po tujini, saj tam nisem še nikjer zasledil tako pestre ponudbe na enem mestu. Avstrijci na primer takoj za mejo proti Celovcu ob cesti uredijo kamp, ki je poln gostov, čeprav ni zraven niti vode. To jim pač omogočajo stabilne politične razmere," je povedal Kovačev Tone in dodal: "Ideje za popestritev ponudbe so se porajale kar same po sebi, veliko pa po zaslugi gostov. Samo Osilnico si je mogoče pač hitro ogledati."

Pogled naprej

Pripravljeni so projekti in gradbena dokumentacija za objekt s 70 - 80 ležišči, da bo lahko sprejel poln avtobus gostov in še kakšnega zraven. Kovačevi so računali na sredstva za revitalizacijo po republiškem zakonu ter na tujega sovlagatelja. Podrli bi staro hišo - sedanjo gostilno - in na njenem mestu naredili parkirišče. Pa iz tega vsaj zaenkrat najbrž ne bo nič, republiška sredstva bodo šla verjetno drugam, tujcem pa vlaganje pri nas predstavlja prevelik rizik. Odprto je še vprašanje, kako bo z mejo s Hrvaško, saj jo je na poti v Osilnico z obeh strani - preko Broda na Kolpi in preko Čabra - treba prestopiti kar dvakrat. Tudi s cesto, ki jo je na hrvaški strani Kolpe vojska dokončala le na pol, niso zadovoljni. Ampak vse bi še šlo, če bi se le vrnili Holandci.

V rudniško zapuščino zabit prvi klin?

Kočevska rudniška zapuščina z jezerom in okolico predstavlja po eni strani vedno večjo neizkoriščeno možnost in izziv, po drugi pa vedno večje breme. Odvisno pač od strani, s katere se nanjo gleda. Itas kot lastnik bi jo rad še do konca leta razprodal, če se le da, vso naenkrat, in si s tem zagotovil prepotrebna sredstva za start po stečaju. Toda komu? Že dlje časa ni skrivnost, da bi bila za takšen nakup zainteresirana kvečjemu Oprema, če bi se ji zdelo vredno oz. če bi premogla vsaj 50% izklicne cene na licitaciji, kolikor je potrebno po zakonu. Za celovito komunalno in turistično infrastrukturo bi konzorcij investorjev moral vložiti vsaj 50 milijonov DEM, takim načrtom pa je podrejen idejni osnutek zazidalnega načrta območja, ki ga je lani sprejela skupščina. Znotraj takšnih načrtov naj bi svoje želje in ambicije potešila tudi kopica zainteresiranih posameznikov, in če bi živeli v pravljici, ne pa od vojne in socializma razrušeni državi, bi bil volk sit ne koza cela.

Počasi se daleč pride

Ko so se na višjih nivojih delale študije, načrti in projekti pod okriljem revitalizacije Kočevja, je Slavko Lovšin pobral sem ter tja kakšno drobtinico in svojo hišo na robu jezera kar se da neopazno spreminjal v gostinski objekt. Načeloma razvoja turizma in gostinstva na tem področju ni bilo mogoče zavirati, zato je dobil priporočila za republiška razvojna sredstva ter sredstva za zaposlitev štirih brezposelnih, kar mu je uspelo oplemenititi z lastnim trudom in spretnostjo pri gradnji in opremljanju objekta. Ko pa bi za otvoritev lokala potreboval le še košček neizkoriščene Itasove zemlje nad jezerom, se je tiha in načelna podpora razblinila. Proti Lovšinu so se zarotili tudi nekateri sosedje, zato mu je prekipelo in šel je iskat pravico v sam Peterletov kabinet, trdno prepričan, da mu občinska politika onemogoča uresničiti tisto, za kar so ga podprli celo na republiki.

Blizu cilja

Z namenom, da bi odvrnil sum o kakršnihkoli političnih spletkah, je kočevski župan g. Petrovič dal sklicati upravne organe, predstavnika KS Šalka vas in Itasa, g. Lovšina in sedmo silo. Župan je povzel skrb občine za

celovito reševanje področja jezera in okolice, ki pa povsem ne izključuje skrbi za nekoliko okrnjenie plane in načrte g. Lovšina. Predstavniki Itasa je zagotavljal, da bo šlo zemljišče v vsakem primeru na licitacijo, in da bo težko najti kupca oz. kupce, če bo zemlja oddana v najem ali v uporabo. Za začasno parkirišče brez večjih posegov pa bi se morda tudi dalo dogovoriti. Prisotni predstavnik upravnega organa je razlagal postopke in pogoje za pridobitev uporabnega dovoljenja za gostinski objekt in končno le prišel do spoznanja, da bi se ob izpolnjenih prejšnjih pogojih celo dalo priti do njega. Sosedje naj bi tudi ne delali več težav, krajevna skupnost je za in Lovšin je morda dobil dober občutek, da se mu bo njegova nekajletna jezerska odisejada le razpletla. Da bi ga le ne prevarali, čeprav bo letošnja sezona ob jezeru najbrž šla v vsakem primeru po zlu.

Sprožen plaz?

Prisotni novinar se ob tem Lovšinovem dolgotrajnem in legalnem naskakovanju na rudniško zapuščino kar ne more znebiti slutnje, da se bo v kratkem sprožil val nenadnih, nelegalnih, a z vidika posameznika, glede na splošno eksistenčno krizo, tudi razumljivih naskokov na rudniško zapuščino. Izčrpavajoče merjenje sil in interesov ter zahteve, ki presegajo realne možnosti, kar kličejo k tovrstnemu prilaščanju "nikogaršnje" zemlje. Na takšnem kočevskem "divjem zahodu" ne bo moč najti niti šerifa niti župana, ki bi lahko kot v primeru Lovšin skrbela za zakonitost in red.

Pa še to: Gasilci iz Itasa in Šalke vasi so se lotili gašenja tlečih rudniških sipin. Ne moremo si kaj, da ne bi za to delček zaslug pripisali tudi NOVIM NOVICAM. Naši stalni bralci že vedo, zakaj.

Jože Primc: Jože, midva sveta ne bova spremenila!

Z novinarskim kolegom Jožetom Primcem sva se za intervju zmenila prav na hitro, brez posebnih priprav.

Po triintridesetih letih neprekinjenega novinarskega dela se je julija letos upokojil, vendar na njem nisem opazil sledov nasičenosti s težkim poslom. Nasprotno. O svojem delu je govoril lahkotno, mestoma celo humorno. Tudi o težkih trenutkih, zato bi bilo lepo, če bi se tako, kot se je v najinem pogovoru sam spravil s svojim delom, delodajalci in bralci teh vrstic lahko s svojim. Seveda če verjamte, tako kot Jože, da ste delali pošteno in po resnici.

Kakšne so bile vaše prve novinarske izkušnje?

Ko sem delal še kot upravnik servisa pri takratnem IMV Novo mesto- mimogrede, lani sem dobil grafiko kot ustanovni član tega podjetja- sem že dopisoval za Dolenjski list v prilogo Dolenjski študent. Izgleda, da sem pisal dobro, saj so me 1958 leta vzeli pri tem časopisu v službo. Po treh letih me je urednik kot "zelenca" poslal delat reportažo o nekem gradbenem podjetju, kjer se je kradlo na debelo. Moj prispevek je potem odnesel na presojo na okrožje, zato sem bil takoj ob službo. Kljub temu da me je pred tem učil, da mora biti novinar borec za resnico, pravico ...

Nad novinarstvom seveda niste obupali?

Ne. Oražem Korel me je povabil h Kočevskim novicam. Tedaj je bil urednik danes že pokojni Peter Šobar. Bil je poštenjak in sem ga imel rad. Tedaj smo bili pri Kočevskih novicah trije, v okraju pa smo imeli od 2 do 4 tisoč naročnikov. Izdajatelj je bila kočevska tiskarna, za kar je imela razne ugodnosti. Ko so jih ukiniteli, so se Kočevske novice združile z Dolenjskim listom. Dve leti zatem, okrog leta 1965, so me povabili nazaj k Dolenjskemu listu po zagotovilu urednika, da so se časi z ukinitvijo okrajev spremenili.

Ali so se res?

S politiki je bil zmeraj hudič. Predsednik SZDL je nekoč tolkel po mizi in zahteval, da naj se piše tako, kot bo on rekel. Odvrnil sem mu, naj tako kar sam piše, jaz pa bom delal tako, kot je prav in pošteno. V Kočevju so se nabrale zamere, tako da so zaradi mojega pisanja

prenehali sofinancirati Dolenjski list, čeprav so navedli druge razloge. Tudi Ribničanov ni bilo težko "nahecat", da so se jim pridružili, in s tem nekaj malega prihranili. V Kočevju so imeli tudi navado, da so na pogovore klicali urednike, pokojni Šobar pa me je tolažil: "Jože, midva sveta ne bova spremenila". Spoznal sem, da ljudje na položajih delajo čisto drugače, kot jih uči šola, vera ali partija. Še danes pa ne vem, ali zato, ker so barabe, ali zato, ker so neumni.

Kakšne razlike ste opazili med Ribnico in Kočevjem?

Pet Ribničanov ima o isti zadevi pet različnih mnenj. Karkoli sem napisal, je ponavadi ustrezalo le enemu, ostalim štirim pa ne. V Kočevju so bila ponavadi mnenja o isti stvari enotna, vendar žal pogosto napačna.

Na kakšen način ste sprejemali odzive na vaše pisanje?

Z odzivi je bilo tako: Ribničani so bili previdni, rekli so že kaj nazaj, napisali pa ne. Tisto, kar bi napisali, bi vedel cel svet in so se najbrž bali, da se s kako neumnostjo ne bi osmešili. V Kočevju so bili pogosto na oblasti ljudje, ki jim ne bi upal pustiti kože voditi, kaj šele ljudi. Včasih pa se je zaradi mojega članka tudi kaj spremenilo. Spomnim se članka Brez pušk v ofenzivo, kar naj bi pomenilo, da se proti alkoholu v gostilnah ni mogoče boriti, če ni nobene ponudbe sokov. Mislim, da je bilo potem le več brezalkoholnih pijač po gostilnah.

Kot novinar ste bili v neprestanem stiku z ljudmi, podobno kot trgovci, gostinci, zdravniki. Najbrž ste s sogovorniki navezovali tudi stike, ki so presegali zgolj profesionalen odnos.

Spomnim se primera, ko sem dobil pismo iz neke vasi na Kočevskem, da mož pretepa ženo, ji grozi itd. Odpravim se tja in povem, da sem dobil to pismo. Možu in ženi sem napravil pridigo, da sta skupaj zato, da bi probleme skupaj reševala, ne pa da bi jih delala; da si pekel ali nebesa lahko ustvarita le sama in da o njima ne bom nič pisal, če se bosta pobotala. Ko sem se čez nekaj let spet oglasil, so mi sosedge zagotovili, da so otroci lepo po službah in da sta se pobotala. Ne vem pa, če je še vedno tako...

Sam sem v vašem pisanju zasledil, da ste bili nehote tudi posrednik med sprtima taboroma, če ste hoteli priti do objektivne informacije. Kakšno taktiko ste pri tem ubrali?

Enemu sem zaostрил stališča drugega in ga s tem izzval, da je povedal tudi svoje stališče o nasprotniku. Na koncu pa sem vedno težil k temu, da bi prišlo do sporazuma. Ljudje so različni: nekateri bi se kar naprej slikali za časopis, drugi pa bi radi ostali anonimni. Ni se mi zdelo prav, da bi preveč izpostavljaj tudi sebe, zato sem dajal prednost tudi drugim dopisnikom, čeprav se mi je to poznalo pri plači. Nekoč sem pod psevdonimom objavil, da so nekje tako bučno praznovali 8. marec, da so leteli stoli skozi okna. Potem so protestirale ženske iz Sevnice, Črnomlja in od drugod, da one že niso počele česa takega. Le iz Kočevja, kjer se je to res zgodilo, se ni oglasila nobena. Povedal bom še eno anekdoto. Pri ribniškem županu sem nekoč slikal žensko s ptičem v kleti, ko se mu je pritoževala, da jo je na okno hodil vsak večer zmerjat. Ženske nisem imel povsem pri zdravi pameti, zato sem ptičje zmerjanje v članku pripisal njeni bolni domišljiji. Seveda sem bil nemalo začuden, ko mi je neka ženska iz Sevnice sporočila, da ji je nekoč prav tako vsak večer nagajal takšen ptič, kot ga je videla na sliki v časopisu...

Čili in zdravi ste v novinarskem poklicu dočakali upokojitev. Kako vam je v nasprotju z mnogimi vašimi poklicnimi kolegi to uspelo?

V začetku marsikatero noč nisem spal, dobil sem rano na dvanajsterniku in podobno. Potem

dobiš predstavo, kako moraš delati, da boš ljudi čim manj prizadel in rana se mi je zacelila. V največjo oporo pa mi je bila žena. Med seboj nisva imela nobenih skrivnosti. Če sem bil v dvomih in mi je rekla, da sem storil prav, je s tem prevzela nase del mojih skrbi. Če se razumeš v zakonu, je vse lažje prenašati. Najbrž sem zato izjema med novinarji, saj sem s svojimi 58 leti že krepko presegel povprečno življenjsko dobo novinarja, ki se ja vsaj včasih sukala tam okrog 43. leta.

Če sem prav obveščen, se trenutno ukvarjate z mitologijo?

V novinarstvu počasi zmanjšujem intenzivnost in dopisujem le še občasno. V zadnjem času pišem brošuro Peter Klepec in njegova dežela. Iz Čabra in celo Francije so se začeli javljati neposredni potomci Petra Klepca, ki bi radi dokazali njegov dejanski obstoj. Nekateri baje poznajo celo mesto v Malem Logu na Hrvaškem, kjer naj bi stala njegova hiša. Moja teza pa je, da Peter Klepec ni zgodovinska osebnost, ki bi postala mit tako kot na primer Kraljevič Marko oz. Kralj Matjaž. Peter Klepec je le ljudski junak tipa Martin Krpan ali Veli Jože, ki jih kot zgodovinske osebnosti ni mogoče najti v leksikonih. Vem, da se ljudje v deželi Petra Klepca na take teze ne bodo preveč ozirali. Ostal bo njihov junak, ki se kar naprej aktualizira, ne glede na to, ali je po poreklu Slovenec ali Hrvat.

Stane Hafnar

Gallus je bil Kranjec

Ob 400-letnici smrti Iacubusa Gallusa (1)

Za slovensko glasbo je letošnji 18. julij nekaj posebnega. Praznovali smo 400-letnico smrti našega največjega skladatelja, Iacobusa Gallusa. Umrl je v četrtek, 18. julija 1591. Tudi letošnji 18. julij bo četrtek. Ko je umrl, je bil star komaj 41 let. Vzroka smrti ne poznamo. Verjetno je umrl od same izčrpanosti. Brez vsake romantike in romantičnosti lahko rečemo, da je izgorel za glasbo. Vsaj trikrat v svojih uvodih pove, da so njegove skladbe sad nočnega dela, dvakrat pa omenja, da je vse svoje imetje in zaslužek vložil v tisk novih skladb. Teh ni bilo malo in v tedanjem času tisk ni bil poceni. Čez en teden "na vigilijo svetega Jakoba" so naredili zapuščinski zapisnik. Iz njega zvedemo, da je umrl kot organist v cerkvi sv. Janeza na Bregu (danes je ni več). Zapisnik nam tudi pove o njegovem gmotnem stanju. Brat Jurij, ki je bil edini dedič, ni dobil ničesar drugega razen knjig oziroma not. Poleg not drugih avtorjev je

d o b i l
p r e c e j š n j o
s k l a d o v n i c o
b r a t o v i h i z d a j -
i n z e l o v e r j e t n o
- z n j o š e k a k š e n
d o l g p r i
t i s k a r j u
N i g r i n u , k i m u
j e t e n o t e t i s k a l .
G l a s b e n a
z a p u š č i n a j e š l a
z e l o p o č a s i v
p r o m e t . Š e l e v
n o v e m s t o l e t j u
j i h n e b o v e č n a
s e j e m s k i h s e z n a m i h .

Leto dni pred skladateljevo smrtjo je izšel v nekaterih izvodih četrtega zvezka zbirke Opus musicum njegov portret v lesorezni tehniki. To je edina upodobitev našega skladatelja, dve poznejši sta narejeni po tej. Bolj kot podoba sama je pomemben napis okoli nje, iz katerega zvedemo veliko podatkov. Napis se glasi:

IACOBVS HANDL - GALLVUS DICTVS -
CARNIOLVS
AETATIS SVAE XL - ANNO NDXC

Po slovensko bi se reklo: Jakob Handl - imenovani Gallus - Kranjec - v 40. letu starosti - leta 1590. Napis je zelo poučen.

Ime mu je torej Jakob, piše se pa Handl. Prijatelji so ga imenovali ali klical za Gallusa. Lahko bi rekli, da je to njegovo umetniško ime, kot ga še danes uporabljajo. Po rodu je iz Vojvodine Kranjske in je bil leta 1590 star 40 let. To pomeni, da se je rodil leta 1550, katerega meseca, pa lahko sklepamo po imenu. God apostola Jakoba je 25. julija. Recimo, da se je rodil julija 1550 (umrl je tudi julija - zanimivo).

Malo bolj se lahko ustavimo na podatku, da je bil Kranjec. Prvi, ki je opozoril na Gallusa, je bil skladatelj Kamilo Mašek, ki je leta 1858 napisal članek o njem v svoji cerkvenoglasbeni reviji Facilia (izhajala je v slovensščini in nemščini, žal le dve leti, ker je potem umrl). Tam piše, da se je Gallus lahko pisal po slovensko

"Petelin". Istega leta je France Malavašič zapisal v Novicah, da so ga doma menda imenovali "Petelin" ali "Petelinček" in dodaja: "Kranjskih rodovin s priimkom "Petelin" je še več, in kolikor je meni znano, jih je okoli Lašič in Ribnice mnogo." Vendar moramo vedeti, da so to le domneve. Priimek Handl je pravzaprav v zvezi s trgovanjem (še danes rečemo spačeno: handlat). Če prevedemo njegovo umetniško ime iz Gallusa v Petelina, kar je sicer pravilno, pa ne pridemo do njegovega priimka. Ribnico, kot možen rojstni kraj skladatelja, omenja že Josip Mantuani, ki nam je prvi prikazal Gallusa v polni luči. V svoji temeljni razpravi, ki je še danes osnova vsakega preučevanja skladateljevega življenja, med drugim pravi: "V trgu Ribnica že stoletja živi na št. 40 družina Petelin z zanimivim izročilom, ki ga pozna ves trg. Po tem izročilu vedo povedati stari ljudje, da se je pred petimi ali šestimi rodovi v tej hiši rodil mož, ki je šel mlad od doma proti Gorenjski, živel po samostanih in umrl kot slaven glasbenik daleč od domovine, neznanu kje. Vsekakor je ustno izročilo pomembljivo, predvsem v zvezi s farnimi matricami, ki žal sežejo le do leta 1660 in dokazujejo, da je družina stalno živela v tej hiši. Poleg tega se pri moških potomcih ponavljajo ime Jakob."

Po drugi strani pa je izšel v reviji Ljubljanski zvon kratek članek, ki pripoveduje o podobnem izročilu v Idriji: "Idrija je imela muzikanta, ki mu ga ni bilo para na svetu. Stari oče moj mi je mnogokrat pravil, da sta nekdanj živela v Idriji brata učitelja Petelina, ki sta bila v muziki na silnem glasu. Rojena sta bila v Idriji. Posebno se je odlikoval v muziki mlajši, kateremu so ljudje rekli Petelinov Jakob. Ta je bil tako umeten, da je znal sam muziko napisati, ki se je tako lepo slišala, kakor bi angeljci godli. Pozneje so Jakoba iz Idrije bili zapodili, zato ker se ni hotel v lutrovsko vero zapisati, kakor njegov brat. Od tistega časa se je izgubil in ljudje so mislili, da si je kje življenje vzela."

Leta 1938 se je vnela vročekrvna debata o Gallusovem rojstnem kraju: Jožef Zazula je zagovarjal Idrijo in objavil šest člankov v reviji Cerkevni glasbenik, dekan Skubic pa Ribnico, in tako objavil daljšo razpravo v dnevniku Slovenec v dveh nadaljevanjih. Idrijska domneva sloni tudi na podatku, da je bil v Idriji nek učitelj, ki se je pisal Gallus. Vendar moramo vedeti, da se je skladatelj pisal Handl in je bilo Gallus njegovo umetniško ime. Tako ni mogel biti v sorodstvu s tem učiteljem.

Verjetno ne bomo tega vprašanja nikoli razčistili, ker nimamo nikakršnih dokumentov. Odločilno je pa to: Gallus je bil Kranjec, Ribnica je bila na Kranjskem, Idrija pa ne!

Edo Skulj

Dan D za ribniško knjižnico

Ne samo za samostojnost žejno Slovenijo, tudi za ribniško knjižnico je napačil težko pričakovani dan D. Selitev v Miklovo hišo je bila kratka in jedrnata. V pičlih sedmih urah vročega petka, 12. julija tega leta, smo z levjim deležem pomoči štirih praktikantov z Rika ("postal je tak fant, da bi gore premikal") in z nekaj na videz nežnimi dekletimi največ iz prosvetnih vrst (v majhnih flaškah je strup) pretovorili vso strahotno težo v knjige natlačene učenosti v bolj varne prostore. Pa da ne bo pomote. V Domu JLA nam ni nikdar nihče nič slabega rekel ali storil in so bili z nami ves čas našega bivanja tam silno prijazni. Vsi. Tudi po neumnostih v začetku julija, čeprav smo v tistem času o Domu JLA marsikaj čudnega slišali. Hitrost našega odhoda je bila sicer posledica julijskih pripetljajev, ni pa bil to vzrok za selitev. Saj morda to niti ni pomembno, pa se mi vseeno zdi pošteno povedati, kar je res. Res pa je tudi, da smo sedaj zelo veseli, ker smo v Miklovi hiši.

V prostorih, kjer bo knjižnica, je sedaj zbirka številnih škatel, napolnjenih s knjigami. Kajti nove (že plačane) opreme (polic in ostalega) še ni. Bo pa. Kmalu. Žal je ves ta čas knjižnica zaprta in mislim, da bo to trajalo še ves avgust. Zložiti 20.000 knjig namreč niso mačje solze. Zelo se bomo potrudili, da bomo svojim sedanjim in bodočim obiskovalcem čim prej na razpolago. Najpozneje v začetku septembra. Še enkrat prosim vse za razumevanje, ker smo ravno v teh poletnih mesecih, ko bi si človek le privoščil kakšno prijetno urico ob knjigi, knjižnico zaprli. Žal, ni šlo drugače.

Veliko ljudi me sprašuje, kaj s knjigami, ki jih imajo že predolgo izposojene. Knjig sedaj, ko imamo vse v neredu, ne moremo sprejemati, zato prosim, da jih vrnete tedaj, ko bo knjižnica odprta. Seveda za ves ta čas, ko je bila knjižnica zaprta, ne boste plačali zamudnine. Razen seveda v primeru, če si niste zamudnine nabrali že do 26. junija, ko je bila knjižnica še redno odprta.

Kmalu torej nasvidenje. Z velikim veseljem vas pričakujemo v novih prostorih.

Vesna Poštrak

Knjiga o zgodovini Ribnice v argentinskem skladišču

V nekem skladišču v Buenos Airesu ležijo kupi knjig z naslovom *Zgodovina Ribnice in ribniške pokrajine*. Že petnajst let so tam. Notri pa vse o Ribnici. Vsa cerkvena in posvetna zgodovina. Neprecenljivega pomena za Ribničane in Ribnico, napisana poljubno in blizu vsakemu bralcu.

Pot k nam je bila knjigi ob času njenega izida zaprta. Le nekaj deset jih je po skrivnih kanalih prišlo med ljudi. V vsakem zgodovinskem obdobju so obstajale knjige, ki so bile na seznamu prepovedanih. Obdobje, ko je *Zgodovina Ribnice in ribniške pokrajine* v Buenos Airesu izšla, je bilo obdobje "komunističnega enoumja". Zakaj je knjiga v nekem skladišču v Argentini in ne na knjižnih policah Ribničanov, ni še čisto jasno. Domneva pa se, da njen avtor, nekdanji ribniški dekan Anton Skubic, ni bil po volji tedanjim oblastem.

Da bi popravili to napako, smo v knjižnici preko Državne založbe Slovenije naročili uvoz 200 omenjenih knjig. V knjižnici Miklova hiša so te publikacije bralcem že sedaj na razpolago za ogled in branje v čitalnici (za izposajo na dom so namreč predragocene) in ko bodo knjige prispele, jih boste ravno tu lahko tudi kupili. Če bo povpraševanje večje kot ponudba, bomo naročili še več knjig. Da pa bo odločitev lažja, je profesor Janez Debeljak napisal tole oznako:

Knjiga *Zgodovina Ribnice in ribniške pokrajine*, ki obsega 786 strani in vsebuje veliko slik, je obsežno zgodovinsko delo, ki je sad dolgoletnega truda nekdanjega ribniškega dekana **Antona Skubica** (1876-1940). To delo je nastalo med leti 1915-1940, toda v zaokroženi celoti ga dekan Skubic ni mogel izdati, ker ga je prehitela nenadna smrt. V posameznih publikacijah in ob raznih priložnostih je objavljaval razprave iz duhovne in materialne kulture ribniške pokrajine, ki je v času pokristjanjevanja segla od Ljubljanskega barja, Kolpe ter Cerknice do Metlike. Veliko delo je opravil že s tem, da je poiskal številne zgodovinske vire, ki so vsi navedeni v omenjeni publikaciji. Tako nam tisočletni sprehod po nekdanji Ribnici in ribniški pokrajini odkrije marsikatero zanimivost iz naše lokalne zgodovine.

Za celotno objavo je po vojni gradivo zbral in uredil notar **Josip Lesar**, doma iz Hrovače, ter ob 100-letnici Skubičevega rojstva v platno vezano knjigo izdal v Buenos Airesu leta 1976. Tako profesor Debeljak, sama pa še dodajam: Knjiga ne potrebuje nikakršne večje propagande. Tako kot Ribnico skozi stoletja jo bo hotel vsak Ribničan imeti na svoji knjižni polici.

Vesna P.

Špelin cvetlični kotiček

Spomladanske sadike smo obdelali, in zato smo tudi začeli z lončnicami, z vsemi tistimi rastlinami, ki jih gojimo v stanovanju in so trajnice. Začeli bomo s cvetočimi oz. tistimi, ki so najlepše in najbolj okrasne, ko cvetijo.

VIJOLICA oz. **SAINT PAULIJA** je rastlina s srčasto oblikovanimi listi na mesnatih, 3-5 cm dolgih pecljih. Listi so temnozeleni, dlakasti in prav tako mesnati. Cvetovi so na tankih steblih, ki segajo nad liste v modrih, belih in rožnatih barvah. Zalivamo jih v podstavek, ne rosimo jih, ker dobijo od vode temne madeže.

Rade so v senčnem prostoru in v hladu. Ne prenašajo sonca. Sadimo jih v plitve posode in vsako posamezno. Razmnožujemo jih z listi. V kozarec natočimo vodo do roba, vanj damo košček oglja (razkužuje) in dobro zatesnimo s polivinilom. Vanj naredimo z ostrim predmetom luknjice in listna stebila vtaknemo v vodo. Listi naj se ne dotikajo med sabo, pa tudi ne polivinila. Po vkorenitvi polivinil raztrgamo in liste vsadimo v mehko, propustno zemljo.

NAGRADNO VPRAŠANJE: Naštev vsaj tri lončnice, ki se razmnožujejo z listnimi podtaknjenci!

*Lep cvetlični pozdrav
Vaša Špela*

Izžrebanka nagradnega vprašanja št. 2 je:

Majda Smolič, Kočevje, Turjaška 14.

Nagrado prejme pri Cvetličarstvu Špela. Izžrebanka naj se oglasi po nagrado osebno.

Martina pestra kuhinja

V tem kotičku nas bo v kuharske skrivnostne vode popeljala izkušena mojstrica te obrti, **Marta Lovšin**. Za danes nam je pripravila **GOVEJI GOLAŽ**, ki je sicer v našem podnebjju pogosto na jedilniku skoraj vsake gospodinje. Je pa tudi res, da ga vsaka od nas pripravi malo po svoje. Tokrat Martin recept.

GOVEJI GOLAŽ

Potrebujemo:

- 7 dkg maščobe
- 30 dkg čebule
- 1 lovorjev list
- 1/4 žličke majarona
- 1/4 žličke kumine
- 2 stroka česna
- 1 dkg ostre paprike
- 1 dkg paradižnikove mezge
- 2 dkg moke
- 1 dcl črnega vina
- 1/2 kg govejega bočnika

Priljava:

Na maščobi prepražimo zrezano čebulo, zrezano meso, dodamo golaževe začimbe (česen stremo, kumino sesekljam), papriko in paradižnikovo mezgo. Prilijemo malo tople vode, solimo in dušimo 1 uro. Po potrebi prilivamo vodo (da se jed ne prismoji). Nato golaž potresemo z moko in primerno zalijemo, malo pokuhamo in izboljšamo okus še z vinom.

*Obilo kuharske sreče vam želi
Marta*

Kozmetični kotiček

Danes vam bom opisala nego mastne kože. Zanjso to značilni: povečano delovanje lojnic, razširjene pore, komedani ali ogrci (črni, beli) ter akne. Le z rednim, strokovnim odstranjevanjem ogrcev lahko preprečimo nastanek vnetij, katerih pogoste posledice so brazgotine, ki ostanejo vse življenje.

Zjutraj: kožo temeljito očistimo s čistilnim mlekom ali emulzijo, ki jo izmijemo z vodo. Nato si na obraz nanesemo antiseptični losion, ki kožo razkuži, osveži in začasno zoži pore. Temu sledi dnevna vlažilna krema.

Zvečer: ponovimo postopek čiščenja in nanesemo na kožo nočno kremo. Priporočam vam peeling vsakih 14 dni - to je še posebej temeljito čiščenje kože. Peeling kreme vsebujejo dobra zrnca, ki ob vtiranju v kožo odluščijo odmrle celice in omogočijo boljšo prekrvavljenoost kože. Kot peeling deluje tudi maska, ki si jo lahko sami pripravite: 2 žlici kvasa zmešamo z 1 žlico vode, dodamo nekaj kapljic limoninega soka ter zmes pustimo na obrazu 15-20 minut, nakar jo izmijemo z mlačno vodo. Priporočam vam tudi 1x tedensko hranilno masko iz jogurta, ki ga po 15-20 minutah speremo z mlačno vodo.

In še nekaj o sončenju:

Bodite zmerni pri sončenju! Poleg dnevne kreme uporabljajte tudi kremo za sončenje, ki vsebuje zaščitni filter proti svetlobi. Znanstvene raziskave so pokazale, da ultravijolični sončni žarki ob daljšem delovanju na kožo poškodujejo globlje kožne celice in pospešujejo staranje kože.

Lepo poletje vam želi vaša kozmetičarka

Mateja L. Zlobec, dipl.oec.

gostišče

DOGAR

Tel.: 061/851-410
MLAKA 44

V prijetno opremljenem lokalu z letnim vrtom že dolgo vrsto let pečemo prvovrstne PIZZE!

OBVEŠČAMO CENJENE GOSTE, DA BO V ČASU LETNEGA DOPUSTA GOSTIŠČE ZAPRTO

OD 5. DO 25. AVGUSTA

Hvala za razumevanje!

NASLOV: NOVE NOVICE, KOLODVORSKA 1, 61310 RIBNICA, TEL.: 861-765 OD 8.00 - 11.00, OSTALO 861 - 704
TA DEL ČASOPISA JE NAMENJEN VSEM PROIZVAJALCEM, TRGOVINAM, STORITVENIM DEJAVNOSTIM IN DRUGIM, KI
ŽELJO REDNO ALI OBČASNO SEZNANJATI SVOJE POTROŠNIKE IN ODJEMALCE S SVOJO PONUDBO. NAROČILA ZA
POSLOVNE OGLASE SPREJEMAMO VSAK TOREK IN ČETIRTEK OD 12.00 - 17.URE IN VSAKO SOBOTO OD 9.-13.URE.
OBJAVO POSLOVNIH OGLASOV ZARAČUNAMO PO VELJAVNEM CENIKU.

PRODAJALNA

Tijana

VAM nudi po ugodnih cenah jesensko moško in otroško konfekcijo.
Kot NOVOST so VAM na voljo tudi oblačila za malo močnejše postave.

VABI VAS V PRIGORICO 89/a ANDREJA MERHAR
tel. 864 - 172

ELEKTRIKARSTVO

GÜNTER KOPAČ

Koblarji 10, Stara Cerkev

MONTAŽA - gorilcev
- programskih ur

INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA

SPORTMIST

ZELO UGODNA PONUDBA:

- kanuji, kajaki in oprema znamke „PRIJON“
- moški in ženski CITY BIKE (na obroke)
- popolna teniška oprema z servisiranjem
- športne torbe, nahrbtniki znamke „PORENTA“

odprto od 9. do 13. in 16.-19,30. ure, sob. od 9.-13. ure

KOČEVJE - Ljubljanska 9a , telefon: 061/851-983

**Mercator
Jelka**
Trgovinsko podjetje

Ribnica, Šeškova 52, d.d.
tel. 862 - 027, telefax: 861 - 176

Cenjeni potrošniki !

V Mercatorju se lahko oskrbite z veliko izbiro sadja in zelenjave.

Čas za ozimnico že prihaja.

V vseh naših trgovinah se že lahko oskrbite s KUMARICAMI ZA VLAGANJE.

Pripravljamo tudi ozimnico:

breskve, hruške, marelice, papriko, krompir

VSE PO ZELO UGODNIH CENAH

Na zalogi imamo zaščitne plinske maske po ceni 500,00 din. Pohitite, količine so omejene !

DOBER DAN - MERCATOR VSAK DAN !

**MESARSTVO
BRADAČ**
TZO 71, KOČEVJE
tel. 858 - 100

NUDIMO VAM :

- vse vrste svežega mesa
- pestro izbiro delikates

POSEBNA PONUDBA ZA KONEC TEDNA :

- domača teletina
- jagnetina
- odojek

LAZAR IVICA , MESTNI LOG V/6 , KOČEVJE

V prijetni trgovinici z dnevno svežo ponudbo dobropoljskega kruha in vsega, kar potrebujete v vašem gospodinjstvu, boste prijazno postreženi ob vsakem času.

Zasebna teniška ponudba Kočevja in Ribnice

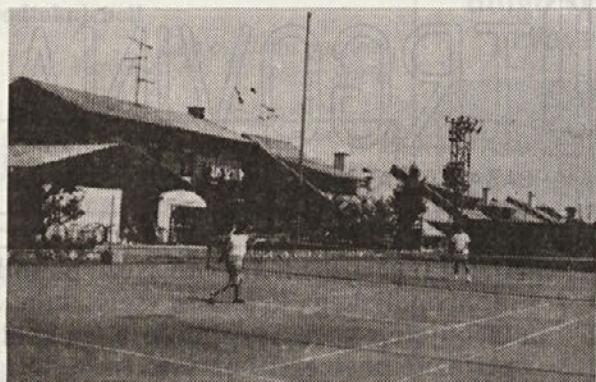
Tenis tudi v našem koncu postaja vse bolj razširjena priložnost za navezovanje družabnih stikov, merjenja moči in spretnosti, zatočišče v hudih časih, celo način življenja in ne nazadnje posel. V NOVIH NOVICAH smo zajeli večji del domače zasebne teniške ponudbe, ki razkriva pestro paleto motivov lastnikov teniških igrišč, bralec pa bo iz nje morda izluščil kakšno koristno informacijo.

Nace Karničnik je s svojimi 70 leti starosta kočevskega, če že ne slovenskega tenisa. Z okoliškimi pionirji je 1959 leta, torej v času, ko je tenis še veljal za šport, s katerim preganja čas buržuazija, zgradil prvo teniško igrališče na našem koncu. Medtem se je na njem teniških veščin priučilo preko 300 ljudi, zato je tudi po njegovi zaslugi beli šport danes postal dostopnejši množicam. Za lopar še vedno prime tudi 76 letni Drago Bižal, kar je dokaz več, da je tenis šport za vse generacije.

Teniški klub "TAJM"

že s samim nazivom označuje teniško "zasvojenost" družine Tomšič iz Mahovnika, saj je sestavljen iz začetnic njihovih imen. Družina se pred sezono poveča za več kot 100 klubskih članov, ki si med sabo razporedijo termine za igro. Članom kluba so na voljo klubska soba, terasa, tuš in sanitarije, od pred kratkim pa lahko uživajo tudi v nočni igri. Igrišče je blizu mesta, a hkrati na samem, zato je primerno za začetnike. Ob prostih terminih je na voljo zunanjim gostom, tudi z brezplačno izposojajo opreme ter tečajnikom. Dogovarjajo se s sponzorji o pokritju igrišča. Inf. po tel. 851-512.

Teniška igrišča Šalka vas

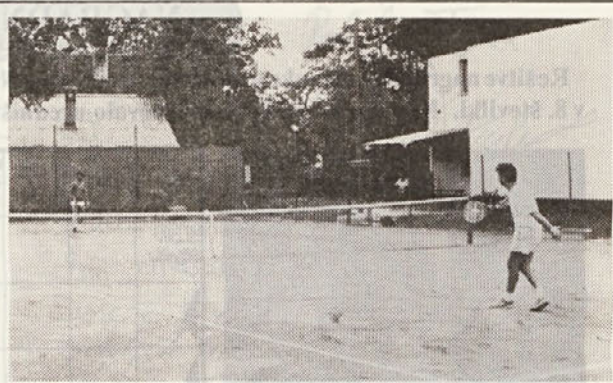
je sredi lanske sezone na vrhu griča in v naravnem ambientu izgradil Drago Papež. Okrog 40 igralcev z letnimi kartami zaseda 1/3 kapacitet, zato je tja do 17 h mogoče najti prosti termin tudi občasnim ljubiteljem tenisa. Ker še ni novih telefonov (priklop pričakuje v dveh mesecih), si je termin za igro mogoče rezervirati neposredno na oglasno tablo ob igrišču. Z usposodbitvijo reflektorjev, brunarice z garderobo in sanitarijami ter treh novih igrišč, za katera so opravljena že zemeljska dela, bodo igrišča v bližnji prihodnosti zaokrožila ponudbo Šalke vasi. (ALČ-JEZERO ...)

Teniška igrišča "Maležič"

so najbolj "vroča" pridobitev ribniških ljubiteljev tenisa, za katero je sredi julija poskrbel Janez Maležič. Igrišči je postavil na lastni zemlji na perspektivni lokaciji razvijajočih se Gornjih Lepovč in na robu gozdička, v katerem bo že naslednjo sezono zrasla brunarica-okrepčevalnica s teraso, garderobami in sanitarijami. Še vedno si je mogoče izbrati zelo ugodne termine za stalno rezervacijo za preostalo polovico sezone. Igrišče je mogoče rezervirati na tel. 861-201, z veliko verjetnostjo pa boste prišli tudi kmalu na vrsto, če se osebno oglasite na igrišču samem. V pripravi je tudi razsvetljava za nočno igro.

T & T klub "ŠTAJNPRIK"

je pravzaprav oznaka za skupino prijateljev, ki jih družijo ljubezen do T-aroka in T-enisa. Ob duhovni in materialni podpori Antona Lovšina je tako na vrhu njegove hiše v Goriči vasi z obilo zanesenjaštva zraslo prvo ribniško teniško igrišče, ki je sčasoma s tenisom okužilo vso družino. V sezoni so krog ljubiteljev T&T razširili na kakih 35 članov, za katere je tik pred našim prihodom lastnik poskrbel za senco nad klopami. Poskrbel bo še za garderobo s tušem, bolj kot o širitvi kapacitet pa razmišlja o razvoju kvalitete. Temu so namenjeni tečaji za najmlajše od 5. avgusta dalje. Igrišče je na voljo tudi dopoldne, če se vse potrebno zmenite po tel. 863-003 ali 860-003.

Teniški kotiček

Z lepotami in skrivnostmi belega športa vas v teniškem kotičku seznanja Franci Gorjup, serviser teniških loparjev in lastnik športne trgovine SPORT MIST.

STRUNE: Za strune pravimo, da so srce in duša vsakega loparja. Zato so strune drugo važno poglavje pri tenisu. Od njih je odvisna sposobnost

kontroliranja žoge, natančnost v igri ter pospešek, ki ga dobi žogica.

Pri materialih, iz katerih so narejene, razlikujemo dve vrsti strun: - naravne ali "čreva"

- umetne (sintetične, najlonske, tehnične)

NARAVNA struna je zgrajena iz ovčjih črev. Njene dobre lastnosti so: elastičnost, pospeševanje in kontrola žoge. Slaba stran je predvsem občutljivost na vlago in pri nas tudi cena (dobra kvaliteta okoli 100 DEM). V zadnjem času izboljšujejo predvsem občutljivost na vlago, in to tako, da jih ovijejo v zaščitne sloje - običajno sintetične. S tem odpade tudi uporaba zaščitnega laka. Take strune so po videzu zelo podobne sintetičnim.

UMETNE ali sintetične strune so izdelane iz umetnih materialov: najlona, kevlarja, tvarona, poliestra, zyxexa ..., katere naj bi se po svojih lastnostih čim bolj približali črevom. Na vlago so sicer neobčutljive, so pa manj vzdržljive - prej počijo (pri najboljših ni več bistvenih razlik) in kar je najpomembnejše, so cenejše in dostopne širokim množicam.

Razlikujemo polifilne in monofilne. Polifilne so zgrajene iz več nit-vlakn, ki so povezana skupaj in ovita

z različnimi ovoji. Ti so lahko tudi štirikotni, šestkotni ali celo "ježevke" (GEAR - Pacific). V zadnjem času se pojavlja trend "mešanih strun"; vzdolžna struna v loparju je iz kevlarja, prečna pa iz najlona (lahko tudi drugačna kombinacija). Monofilne so zgrajene iz ene niti, običajno je to poliester ali najlon, za njih je značilna elastičnost in trajnost.

Debelina strun, ki se uporabljajo, je od 1,10 mm do 1,45 mm. Od 1,10 do 1,20 mm se uporabljajo predvsem za micro ali radijal loparje, ki pa jih je sedaj čedalje manj. Najbolj uporabna je debelina strun od 1,30 do 1,40 mm. Strune teh debelin najbolj združujejo funkcije elastičnosti, trajanja in oprijemljivosti za žogico.

Tudi velikost glave loparja je zelo pomembna pri odločanju o debelini strune in moči napetja. Za "oversize" (nad 40% povečano glavo) so uporabne predvsem strune debeline 1,35 - 1,40 mm.

NAPETOST strun je področje, ki je zelo pomembno v tenisu. Za večino strun velja podatek, da se dajo napeti od 18-30 kg. To je predvsem tehnični podatek. Vsaka struna ima napetost, pri kateri je njena učinkovitost optimalna. To je podatek, ki ga za nas serviserje opravljajo nekatere firme, združenja ali strokovne revije (najbolj znana "TENIS MAGAZIN"). Ta optimalna napetost strun pa pride do izraza, če sta izbrana ustreznost struna za način igre in lopar za igralca. Za večino igralcev, ki rekreativno igrajo tenis, je napetost nekje med 23-26 kg. Z igranjem dobi vsak igralec toliko izkušenj, da lahko oceni, kakšna napetost ustreza njegovi ekipi in loparju, s katerim igra. Glavna značilnost je, da je pri manj napeti struni žoga hitrejša, kot pa pri trše napeti.

Neustrezna napetost je lahko precej nadležna. Povečajo se vibracije, to pripelje do bolečin, utrujenosti in tudi do teniškega komolca.

(se nadaljuje)

NAGRADNA KRIZANKA št. 5.

Rešitve nagradne križanke pošljite na uredništvo **NOVIH NOVIC**, Kolodvorska 1, Ribnica. Nagrajence bomo objavili v 8. številki. Knjižne nagrade bo prispevalo uredništvo.

	ŠLANDER	FRANC. REKA	NAVIŠJA GORA SVETA	PREDLOG	KRAPINA	TUREK	ENAKI ČRKI	ZELENKA V POŠČANI	ŽIVELO	OKRAS	RIMSKA SEDEM	ZORAVIL. RASTLINA	DANSKI OTOK	
SLOV. PESNIK														
									ITA					
					METER		MESTO V BOSNI	GUMJASTA ČEV						
VARJENO MESTO				JUŽNI SADEŽ	UREDNIŠTVO PAPIR							ILJUŠIN		
AMPER				VRETA								ZAZETEK	ABECEDA	
VZHOD	IZDELOVALEC MAP	POLOŽAJ PRI JOGI	TIBETAN. GOVEDO IZRAZ PRI KARTANJU			RIMSKA LUBLJANA BR. RATT BOGOV			DAJŠA OBDOBJA	Z. IHE				
DEL. POHISTVA					IGRALEC WALES			NEUNACE, TRAP PAPIZARNA KAPA		KRMILO NA SPLAVU				
RAZUMLIV					OČE	GRSKA CRKA ZARETA ZA LES		ZNANI KOLESAR				MEDELJSKI DNEVNIK JADRANSKI OTOK		
TOPLICE V BELGINI			VIC TENIŠKI KLUB				POVRZOCI-TELJI REAKCIJ BARIJ	PEROCI					RADN	KRAWJ
VRETA SKLAOBE						SNEŽNI JEREB				TRITIV		POŽIREK		
RIZENO ŽGANJE			GLANNO MESTO GANE			POLMER			JOD			DVIŠIK		
							ANTON ASKERC							
								OKANE-NELA ŠMOLA						

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke "VIDEO CENTER RIBA" št. 3 so:

1. nagrada - dva posnetka iz originalov po lastnem izboru na videokaseto SONY

Tatjana Batinič, Gorenjska cesta 30, Ribnica

2. nagrada: dve "piratski" kaseti po izboru

Cvetko Smolič, Kidričeva 7, Kočevje

3. nagrada: "piratska kaseti po izbiri"

Kogoj Katja, Lončarska 5, Dolenja vas

Izžrebanci naj se zaradi narave nagrad osebno oglasijo v Video centru Riba, vsak dan med 9. in 11. uro ali med 15. in 21. uro.

TONE PRUS
fotografija in
snemanje
Tel. 860 - 344

Obveščamo vse stranke in ljubitelje fotografije, da smo se preselili v

NOVE PROSTORE NA GORENJSKO C. 6
(nasproti občine)

S tem oglasom 10 % POPUST pri fotografiranju za dokumente!

• ŠTUDENTSKI SERVIS RIBNICA - KOČEVJE

Za vpis v Študentski servis potrebuje študent oz.

dijak:

- 2 slike (kot za osebno izkaznico - po velikosti)

index ali potrdilo o vpisu v tekočem šolskem letu

(1990/91)

- osebno izkaznico (starost nad 15 let)

- 1,00 din (polog za novo hranilno knji.).

URADNE URE ŠTUDENTSKEGA SERVISA SO:

V PONEDELJEK: od 10.00 do 12.00

V SREDO: od 13.30 do 15.30

V PETEK: od 14.00 do 16.00

Ob tem času vam posredujejo informacije tudi po

telefonu 861-765.

II 470 453 1991

920162322,6

COBISS

Varvarska 3, 61310 Ribnica, ☎ 061/860-266

Ko do nas boste prišli, prijetno boste presenečeni: zvezki, bloki in ravnila se vam bodo priljubila. Med copati, pisali in žestili morda se boste izgubili. Tu dobite prav vse, celo šolska torbica vas uzre.

Če kupili boste vsega malo, da se bo za 700 din nabralo-presenečenje!

Ze ste člansko izkaznico si prislužili in kadarkoli se boste z njo pri nas oglasili, za 5% ceneje boste karkoli nakupili!

Da boste bolj veseli smo pri Šolarčku poskrbeli.

Delovni čas : od 8 h - 17 h

d.o.o.
GmbH

Varvarska 3, Ribnica

- * Oskrbovanje gostincev in trgovcev z živili in neživili ter vsemi vrstami pijač, hitra dostava, zanesljiva poslovnost ...
- * Cenjene kupce vabimo na obisk naših maloprodajnih trgovin "BREG", na Bregu pri Ribnici in pri "JORASU" v Ribnici. Trgovini sta odprti vsak dan non-stop od 7.00 do 19.00 ure, v soboto pa od 7.00 do 14.00 ure. Kupcem nudimo dostopne cene za vse blago, najnižje cene pijač, ne glede na količino nabavljenega blaga. Presenečenje za nakup nad 1.000 din.
- * Betonski strešnik tip KLASIK, proizvajalca BRAMAC, Novo mesto - v rdeči, črni in rjavi barvi.

NOVO!

SPECIERIJA ZIMZELEN NA TRGU V. VLAHOVIČA

Pokličete lahko na tel. št. 861-980, 861-981
trgovina Breg 861-379
trgovina PRI JORASU 861-530
skladišče pijač 861-371
skladišče živil in neživil 860-150

LES

Luisa Adamiča 10,
Ribnica
d.o.o. Tel.: 862 - 067

- * bogata izbira domačih in uvoženih KERAMIČNIH PLOŠČIC
- * kvalitetno stavbno pohištvo (okna, vrata) proizvajalcev INLES, KLI LOGATEC, LESNA BLED
- * ponudba drugega gradbenega materiala po naročilu
- * odkupujemo žagan les in trame

KRATKI DOBAVNI ROKI-
NAJUGODNEJŠE CENE

tel.-telefax:
(061) 861-493
d.o.o. Jurjevica 51a
61310 Ribnica
Slovenija

Agencija Ljubljana, Gerbičeva 51

- žlebovi (kleparski gradbeni elementi)
- trgovina z barvnimi kovinami: baker, aluminij, medenina, nerjaveči materiali
- pločevina, profili, vijaki ...
- z računalniško vodeno koordinatno mizo graviramo, rezkamo, vrtamo ter izrezujemo zahtevnejše nepravilne oblike iz različnih materialov

Avtoservis HENIGMAN

Obrtniška 2, Dolenja vas
tel.: 864 - 118

Servisiranje v garancijskem roku za

RENAULT vozila

in servisiranje za **HYUNDAI**
ostala vozila

- * kleparska popravila
- * kemično čiščenje sedežnih prevlek in oblog
- * avtozaščita
- * avtovleka
- * prodaja rezervnih delov in dodatne opreme za vozila RENAULT in HYUNDAI
- * prodaja vozil RENAULT

